

Osrednja knjižnica Mozirje

**LETNI NAČRT NAKUPA
KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO
2024**

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO 2024

1 POSLANSTVO, STRATEGIJA IN CILJI

Osrednja knjižnica Mozirje izvaja svojo dejavnost na območju sedmih občin Zgornje Savinjske doline (Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Gornji Grad, Luče, Solčava). Je osrednja knjižnica, ki usklajuje in organizira delo sedmih enot, ki pokrivajo knjižnično dejavnost omenjenih občin. V skladu z javnim interesom na področju kulture in knjižničarstva omogoča ponudbo knjižničnega gradiva, informacij in storitev. Uporabnikom omogoča dostop do informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij. Uresničuje kulturne, izobraževalne informacijske in raziskovalne potrebe okolja.

Razvija in širi informacijsko opismenjevanje in sledi potrebam vseživljenjskega izobraževanja.

Knjižnična zbirka je temelj vsake knjižnice, s katerim knjižnica izvaja svoje poslanstvo. Poslanstvo Osrednje knjižnice Mozirje je zbiranje, posredovanje knjižničnega gradiva, informacij in storitev na različnih medijih vsem starostnim in vsem družbenim skupinam v svojem okolju s ciljem uresničitve prioriteten vlog knjižnice. Svoje poslanstvo uresničujemo s spodbujanjem in razvijanjem bralne kulture in različnih oblik pismenosti, zlasti z usposabljanjem vseh ciljnih skupin za uporabo knjižnice in njenih virov informacij.

V zvezi s poslanstvom Osrednja knjižnica Mozirje vodi nabavno politiko, skladno s priporočili naslednjih dokumentov: Zakon o knjižničarstvu (Ur. L. RS, št. 87/01, 96/02, in 92/15), Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03 in 162/22), Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23), Pravilnik o določanju stroškov osrednjih območnih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03), Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: 2018-2028, Manifest o splošnih knjižnicah (1994), Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022 -2027.

Z nakupom knjižničnega gradiva v letu 2024 želimo izgrajevati kakovostno in vsebinsko bogato knjižnično zbirko, ki bo ustrezala strokovnim priporočilom o sestavi in obsegu knjižničnih zbirk in s katero bo knjižnica zadovoljevala informacijske, izobraževalne, kulturne, raziskovalne in socialne potrebe uporabnikov. Z načrtovano ponudbo želimo doseči

novodobni pomen knjižnice kot informacijsko, kulturno, izobraževalno in komunikacijsko središče skupnosti.

Naš cilj je kulturna vzgoja, obveščanje, izobraževanje in podpora kakovostni izrabi prostega časa uporabnikov. Zaradi tega moramo zagotoviti pogoje za spodbujanje bralnih navad, oblikovati bralno kulturo in razvijati funkcionalno pismenost.

Cilji letnega nakupa knjižničnega gradiva:

- s kakovostno, aktualno in vsebinsko bogato knjižnično zbirko razvijati funkcionalno pismenost, širiti informacije in znanje, oblikovati bralno kulturo, spodbujati vseživljenjsko učenje;
- zagotavljati enakomerno dostopnost aktualnega knjižničnega gradiva različnim ciljnim uporabnikom in vsem prebivalcem na območju knjižnice;
- enakovredno skrbeti in zagotavljati gradivo za ciljne skupine v lokalni skupnosti (predšolski otroci, osnovnošolci, srednješolci, študenti, odrasli, upokojeanci, uporabniki s posebnimi potrebami);
- izgrajevati zbirko domoznanskega gradiva, ki odraža utrip življenja na območju, ki ga pokriva naša knjižnica;
- pri nakupu gradiva slediti strokovnim priporočilom o sestavi in obsegu knjižnične zbirke in upoštevati tudi predloge in potrebe uporabnikov;
- ponuditi vsebine in pogoje za informacijsko opismenjevanje uporabnikov.

S premišljenim nakupom gradiv želimo knjižnico oblikovati predvsem v:

- informacijsko središče za podatkovno, bibliografsko, usmerjevalno in tematsko informiranje (zbirka aktualnega drobnega tiska, brošur, člankov, dnevnikov, revij, zemljevidov ter elektronskih podatkov na domači strani knjižnice);
- kulturno in sprostitveno središče – z nakupom revij, knjig, zgoščenk ipd. s področja umetnosti, doživljanja in ustvarjalnosti) in z organizacijo prireditev – literarnih večerov, predavanj, tematskih pogovorov, potopisnih predavanj, razstav ...
- izobraževalno središče za osebno in poklicno izobraževanje (poljudno-znanstvene knjige, revije, slovarji, jezikovni tečaji, učbeniki, strokovna literatura za poklicno izobraževanje, priročniki in učenje ter opismenjevanje);

- komunikacijsko središče, ki poleg kulturnih prireditev nudi različnim interesnim skupinam brezplačno uporabo svetovnega spleta, svetovanje pri uporabi virtualne knjižnice Slovenije, svetovanje in uporabo e-knjig, zvočnih knjig in e-bralnikov, rezervacije knjižničnega gradiva, podaljševanje gradiva po telefonu;
- socialno središče, saj je knjižnica tudi mesto druženja in srečevanja, ki s svojimi dejavnostmi predstavlja odprt in povezovalen prostor za preživljanje prostega časa.

2 VSEBINSKI KRITERIJI LETNEGA NAKUPA ZA IZGRADNJO KNJIŽNIČNE ZBIRKE

V letu 2024 bodo vsebinska merila za letni nakup za izgradnjo knjižnične zbirke sledeča:

- nakup kakovostnih leposlovnih knjig za odrasle, še zlasti izvirnega slovenskega leposlovja in kakovostne prevodne literature;
- nakup kakovostnih leposlovnih knjig za otroke in mladino;
- nakup strokovnih knjig za odrasle ter kakovostnega poučnega gradiva za otroke in mladino;
- nakup publikacij v javnem interesu, katerih izdajo sta finančno podprli Javna agencija za knjigo in Javna agencija za raziskovalno dejavnost;
- nakup neknjižnega gradiva (avdiovizualno gradivo, kakovostne didaktične igrače, slikovno domoznansko gradivo ...);
- nakup zvočnih in e-knjig v slovenskem jeziku;
- izgradnja kakovostne domoznanske zbirke za lokalne potrebe;
- izbor neknjižnega gradiva, ki bo temeljil na kakovosti, umetniški vrednosti ali poučnosti;
- pri avdiovizualnem gradivu bo poudarek na izboru slovenske in evropske produkcije;
- nakup gradiva (lahko branje) za uporabnike s posebnimi potrebami;
- širok izbor serijskih publikacij različnih strokovnih in leposlovnih področij za vse populacije, poudarek na serijskih publikacijah za mladino;
- skrbeli bomo za priporočena razmerja med strokovnim in leposlovnim gradivo in gradivom za mladino in odrasle;
- z analiziranjem okolja bomo prepoznavali potencialne uporabnike in se jim posvečali;
- sledili bomo potrebam računalniškega in informacijskega opismenjevanja ter pri tem nudili našim uporabnikom pomoč.

3 ANALIZA IN UPOŠTEVANJE ZNAČILNIH IN POSEBNIH POTREB OKOLJA, DOPOLNJEVANJE ZBIRKE Z GRADIVOM ZA UPORABNIKE S POSEBNIMI POTREBAMI IN ZAGOTAVLJANJE ENAKOSTI ZADOVOLJEVANJA UGOTOVLJENIH POTREB OKOLJA (INFORMACIJSKE, IZOBRAŽEVALNE, RAZISKOVALNE IN KULTURNE POTREBE)

Okolje Osrednje knjižnice Mozirje je področje Zgornje Savinjske doline, ki je razdeljena na 7 občin: Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Nazarje, Rečica ob Savinji in Solčava. Celotno področje meri 508 km², na katerem po zadnjih podatkih živi 16.547 (stanje 1. 1. 2023, Statistični urad RS) prebivalcev 8 v 61 naseljih. Iz tega je razvidno, da je v poprečju redko naseljena, saj je predvsem v zgornjem delu doline precej gorata.

V vseh občinskih središčih delujejo krajevne knjižnice, ki so vključene v katalog vzajemnega bibliografskega sistema. Vse imajo računalniška mesta za iskanje gradiva po elektronskem katalogu. Vsi člani si lahko z enkratnim plačilom članarine v kateri koli enoti sposojajo gradivo pod enakimi pogoji v vseh sedmih enotah.

Pri letnem prirastu gradiva bomo v največji meri upoštevali značilne potrebe okolja, v katerem deluje knjižnična mreža. Pri tem bomo spremljali naslednje dejavnike: značilnosti okolja, prometne povezave, oddaljenost od središč, demografsko strukturo, starostno, izobrazbeno in socialno strukturo prebivalstva, strukturo uporabnikov knjižnice ...

V osrednjo enoto, Knjižnico Mozirje, ki se nahaja v upravnem središču Zgornje Savinjske doline, se ljudje dnevno vozijo zaradi koriščenja upravnih storitev in kulturnih dobrin.

Krajevne knjižnice v dolini pa obiskuje predvsem nemobilno prebivalstvo - predšolski otroci, osnovnošolci in starejši ljudje, zato bomo ta dejstva upoštevali pri oblikovanju knjižnične zbirke. V največji možni meri bomo zagotavljali enako dostopnost do knjižničnega gradiva in storitev za vse prebivalce na območju knjižnice. Med vsemi enotami bomo izvajali medoddelčno izposajo gradiva.

20. leto bomo izvajali bralno značko za odrasle, kamor bomo uvrstili kakovostno izvirno slovensko in prevodno literaturo ter izbrane naslove zagotovili v vseh sedmih krajevnih knjižnicah. V petih organizacijskih enotah bomo izvajali mesečne bralne klube za odrasle. Kjer bomo promovirali izvirno slovensko in prevodno literaturo ter uporabnikom zagotavljali omenjeno gradivo. Uporabnike bomo usmerjali k uporabi medknjižnične izposoje gradiva

zlasti na področju strokovne literature in sodelovali z drugimi knjižnicami na celjskem območju, kjer je storitev brezplačna, in s knjižnicami izven območja.

Skrbeli bomo tudi za uporabnike s posebnimi potrebami, ki so prisotni na območju naše knjižnice.

Z uporabniki VDC savinjsko-šaleškega območja, ki združuje tri območne enote – Mozirje, Velenje in Žalec, bomo izvajali 7. sezono Bralne značke Vrba.

Knjižnico Gornji Grad, ki se nahaja v centru starejših, obiskuje mnogo starejših občanov, katerim bomo nudili brezplačno članarino.

Za slabovidne in slepe bralce bomo nudili zvočne knjige in uporabo bralnih očal z različnimi dioptrijami. V osrednji enoti smo zanje postavili knjižni regal z literaturo z oznako (iz)BEREM LAHKO, kamor je vključeno naslednje gradivo:

izL lahko branje

izL disleksija

IzL večji tisk

IzL brajica

IzL znakovni jezik

iz L zvočne knjige.

V primeru povpraševanja bomo izvajali tudi dostavo gradiva na dom, ki bo namenjena gibalno oviranim osebam (invalidnost, starost, bolezen). Z ustreznim izborom nakupa knjižničnega gradiva bomo v največji meri upoštevali potrebe okolja.

a) Za zadovoljevanje informacijskih potreb bomo:

- nabavljali nove in posodobljene izdaje enciklopedij, leksikonov, slovarjev ter priložnikov;
- nabavljali splošno informativno periodiko;
- omogočali dostop do informacij javnega značaja.

b) Za zadovoljevanje izobraževalnih potreb bomo:

- za predšolske otroke nabavljali kakovostno in raznovrstno gradivo, ki bo spodbujalo njihovo domišljijo, za osnovnošolce pa gradivo, ki bo dopolnjevalo formalno izobraževanje;
- za odrasle uporabnike nabavljali gradivo, ki jim bo omogočalo kakovostno preživljanje

prostega časa in jim pomagalo pri strokovnem izpopolnjevanju;

- nabavljali gradivo, namenjeno permanentnemu izobraževanju in izobraževanju za osebne interese in hobije,
- zbirali diplomske in seminarske naloge;
- namenili poseben poudarek nakupu in zbiranju domoznanskega gradiva.

Za zadovoljevanje kulturnih potreb bomo:

- omogočali dostop do kakovostnih del izvirne slovenske in tuje prevodne literature tako za odrasle kot za otroke in mladino;
- nabavljali kakovostno avdiovizualno gradivo – glasbene posnetke in filme.

Za zadovoljevanje raziskovalnih potreb bomo:

- posvečali pozornost raziskovanju zgodovine in sedanjosti lokalnega okolja;
- zbirali raznovrstno domoznansko gradivo in izgrajevali domoznansko podatkovno zbirko;
- zagotavljali ustrezen izbor strokovnega gradiva na različnih nosilcih za podporo raziskovalnemu delu pri seminarskih in diplomskih nalogah.

Za zadovoljevanje socialnih potreb bomo:

- organizirali prireditve za različne starostne skupine, saj je knjižnica tudi mesto za srečevanja in druženja, ki s svojimi dejavnostmi predstavlja odprt, povezovalen in ustvarjalen prostor za preživljanje prostega časa.

Za **predšolske otroke** bomo v knjižnično zbirko vključevali kakovostno izvirno slovensko in tuje knjižno in neknjižno gradivo ter ponatise in nagrajeno strokovno ter leposlovno gradivo.

Za **osnovnošolce** bomo nabavljali kakovostna leposlovna besedila slovenskih in tujih avtorjev in dopolnjevali zbirko s strokovnim gradivom v knjižni in neknjižni obliki, v zbirko pa uvrstili tudi čtivo, ki ga učenci potrebujejo za sodelovanje pri bralni znački in več serijskih publikacij v novem mladinskem oddelku.

Za **srednješolce** bomo kupovali gradiva, ki jim bodo v pomoč pri izdelovanju raziskovalnih nalog, pri pripravi na različna tekmovanja ter pri pripravi na maturo. Kupovali bomo tudi gradiva, ki obravnavajo probleme odraščanja. Dijakom bomo omogočali tudi 24-urni dostop do e-podatkovnih baz.

Za **študente** bomo kupovali gradiva, ki jih rabijo za študij in gradiva, ki so pomembna za

njihovo sedanjo vlogo v družbi ter za njihove osebne interese, v zbirko pa bomo vključili strokovno in znanstveno literaturo z različnih področij.

Za **odrasle uporabnike**, ki jim je namenjen precejšen del knjižnične zbirke, bomo skušali zadovoljiti potrebe po kakovostnem preživljanju prostega časa in strokovnem izpopolnjevanju. Kupovali bomo leposlovje vseh žanrov, pozornost bomo namenili izvirni slovenski literaturi. Od prevodne literature bomo nabavljali klasična dela in kakovostna sodobna dela (nagrajena).

Za **upokojece** bomo nabavljali gradivo, s katerim jim bomo pomagali ohranjati njihove mentalne sposobnosti in spodbujati pozitiven odnos do življenja in staranja.

4 RAZVIJANE IN PROMOCIJA BRANJA, BRALNE KULTURE, BRALNE IN INFORMACIJSKE PISMENOSTI

RAZVIJANJE BRANJA IN BRALNE KULTURE

- Za predšolske otroke in otroke prve triade bomo izvajali ure pravljic v vseh sedmih enotah knjižnice.
- Za predšolske otroke bomo izvajali bibliopedagoško dejavnost, t. i. Vrtec na obisku v vseh sedmih enotah knjižnice, kjer bomo otroke seznanili s knjižnico in jim prebirali pravljice.
- Za otroke do 3. leta bomo v Knjižnici Ljubno izvajali **igralne urice**, pri katerih bomo spodbujali proces spoznavanja predmetov z igračkami ter drugim primernim in specialnim gradivom – knjigami s tipalnimi in zvočnimi učinki ...
- Za predšolske otroke in otroke drugega in tretjega triletja bomo izvajali **Pikino bralno značko** v sodelovanju s Knjižnico Velenje.
- Sodelovali bomo v projektu Rastem s knjigo in pri slovenskem knjižnično-muzejskem **Mega kvizu**.
- Redno bomo pripravljali **Knjižne uganke meseca**.
- Izvedli bomo **20. sezono bralne značke za odrasle** Zgornjesavinjčani s knjigo v roki.
- V **petih krajevnih knjižnicah** bomo izvajali redna mesečna literarna srečanja, t. i. **bralne klube za odrasle v tretjem življenjskem obdobju**.
- Za uporabnike VDC SAŠA bomo izvajali **7. sezono bralne značke**.
- V lokalnem časopisu bomo objavljali **več stalnih knjižnih rubrik** -»Novosti na knjižnem trgu«, »Najbolj brane knjige«, »Knjiga meseca«, »Mladinska knjiga meseca«, »Družinska

knjiga meseca« in s tem naše bralce in potencialne uporabnike obveščali o aktualnem knjižnem dogajanju.

- Organizirali bomo predstavitve knjig, predavanja, potopise, tematske pogovore, razstave.
- Poskrbeli bomo za izbor leposlovnih knjig za odrasle, pri čemer bomo skrbeli za zastopanost različnih žanrov in različnih stopenj zahtevnosti.
- Nabavljali bomo kakovostne slikanice, knjige z oznako zlata hruška in tematsko raznolik izbor leposlovnih knjig za starostne stopnje C, M in P.

RAZVIJANJE INFORMACIJSKE PISMENOSTI

- Za odrasle uporabnike bomo izvajali delavnice E-storitve v knjižnici (COBISS+, Moja knjižnica, mCOBISS, e-knjige Biblos, zvočne knjige Audibook, prostodostopne podatkovne zbirke in uporaba paketnika za prevzem naročenega knjižničnega gradiva 24/7).
- V okviru projekta Rastem s knjigo bomo izvajali informacijsko opismenjevanje osnovnošolcev s predstavitvijo in uporabo COBISS/OPAC-a, mCOBISS, Biblos, Audibook in elektronskih podatkovnih baz.
- Nabavljali bomo nove in posodobljene izdaje enciklopedij, leksikonov, slovarjev in priročnikov.

5 STANJE IN NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA NOVIH ENOT KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Načrtujemo da bomo v letu 2024 nakupili 2160 enot knjižničnega gradiva, od tega 530 enot z državnimi sredstvi, 1490 enot z občinskimi sredstvi in 140 enot z lastnimi sredstvi. To znaša 0,13 enote na prebivalca našega območja. Povprečno ceno na enoto v letošnjem letu načrtujemo 25,00 €.

Iz državnih, občinskih in lastnih sredstev načrtujemo tudi 10% nakup naslovov neknjižnega gradiva. Nabavljali bomo filmsko gradivo in izobraževalne dvd-je, glasbene cd-je, slikovno domoznansko gradivo, didaktične igrače za otroke ...

Preglednica 1: Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih		Odprtost v letu 2023 / ur na teden	Načrtovana odprtost v letu 2024 / ur na teden
		Število enot v zbirki	Načrtovano število enot celotnega nakupa		
Osrednja knjižnica Mozirje	4489	60496	1512	49	49
Knjižnica Gornji Grad	2559	8606	141	15	20
Knjižnica Ljubno	2560	9539	138	15	20
Knjižnica Luče	1437	4960	83	6	10
Knjižnica Nazarje	2673	5920	144	15	15
Knjižnica Rečica ob Savinji	2318	6110	100	15	15
Knjižnica Solčava	511	4445	42	7	10

6 NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA NASLOVOV PO ZVRSTEH; ZASTOPANOST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA RAZLIČNIH VRST, OBLIK IN DOSTOPNOSTI

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka do 50%	Leposlovje do 50%	Skupaj 100%
Načrtovano	50	50	100

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	30	70	100

Letni prirast gradiva bo sestavljen iz 50 % naslovov strokovnega in 50 % naslovov leposlovnega gradiva na tiskanih in drugih medijih.

Leposlovje

Izvirno slovensko leposlovje in prevedeno leposlovje bomo za osrednjo enoto nabavljali večinoma v dveh izvodih in po en izvod za ostale enote. Ti izvodi predstavljajo osnovo premične zbirke. Tudi z namenom spodbujanja kakovostnega branja v okviru naše bralne značke za odrasle bomo zagotovili vsaj po en izvod za vsako od sedmih organizacijskih enot (izvirno slovensko leposlovje in prevodna literatura).

Pri nakupu leposlovnega gradiva bomo uporabnikom nudili literarno različne stopnje zahtevnosti, od kakovostnega izvirnega slovenskega in prevedenega leposlovja do razvedrilnega leposlovja. Nabavljali bomo nagrajene knjige in nominacije.

V nakup bomo vključili vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu s seznama publikacij, katerih izdajo sta finančno podprli JAK in ARRS.

Otroško in mladinsko literaturo z znakom kakovosti »zlata hruška« bomo kupovali v več izvodih.

Strokovno gradivo

50% nabavljenega gradiva bo strokovnega. Nabavljali bomo temeljna dela posameznega strokovnega področja in skrbeli za pokritost vseh strokovnih področij. Skrbeli bomo, da bodo čim bolj enakomerno in skladno s potrebami uporabnikov zastopana različna znanstvena področja. Stroko, namenjeno širšemu krogu uporabnikov bomo nabavljali v dveh izvodih za

osrednjo enoto in en izvod za druge enote. Zagotavljali bomo gradivo z različno stopnjo poglobljenosti in različno ravno zahtevnosti. Izvajali bomo medoddelčno izposajo med vsemi organizacijskimi enotami.

Domoznansko gradivo

Nabavljali bomo gradivo, ki ga bomo uvrstili v zbirko domoznanskega gradiva. Tovrstno gradivo dokumentira sedanost in preteklost vseh sedmih občin Zgornje Savinjske doline in podpira raziskovalno delo na področju naše doline.

Neknjižno gradivo

Načrtujemo nakup neknjižnega gradiva v višini 10% od celotnega nakupa.

Skrbeli bomo za zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti.

Upoštevali bomo tudi interese in želje uporabnikov. Širili bomo uporabo elektronskih podatkovnih baz ter nakup zvočnih in e-knjig v slovenskem jeziku.

Glede na namen bomo kupili **30% gradiva za predšolske**, šolske otroke in mladostnike ter **70% gradiva za odrasle**.

7 NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA IN ZASTOPANOSTI E-KNJIG V ZBIRKI

Načrtujemo, da bomo v letu 2024 nakupili 88 novih licenc e-knjig v slovenskem jeziku v servisu Biblos, kar znaša 5,32 licence na 1000 prebivalcev. Povprečna cena licence bo 37,56 €. E-knjige bomo nabavljali za otroke in odrasle.

8 NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA IN ZASTOPANOSTI ZVOČNIH KNJIG V ZBIRKI

Načrtujemo, da bomo v letu 2024 nakupili 100 novih licenc zvočnih knjig v slovenskem jeziku v servisu Audibook, kar znaša 6,05 licence na 1000 prebivalcev. Povprečna cena licence bo 16,50 €. Zvočne knjige bomo nabavljali za otroke in odrasle.

9 UTEMELJENOST Odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju

V letu 2024 pri nakupu knjižničnega gradiva ne načrtujemo odstopanj od priporočil.

Načrtujemo nakup strokovnega gradiva v deležu 50% in leposlovja deležu 50% ter nakup

knjig za otroke in mladino v deležu 30 % in nakup knjig za odrasle v deležu 70 %.

9 POVEZOVANJE Z DELEŽNIKI V OKOLJU (MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA, OSREDNJA OBMOČNA KNJIŽNICA, DRUGE VRSTE KNJIŽNIC) ZA IZBOLJŠANJE VSEH ELEMENTOV KNJIŽNIČNEGA SISTEMA; PROMOCIJA KNJIŽNIČNIH ZBIRK

Pri nas sta zelo dobro razviti medoddelčna in medknjižnična izposoja. Pri medoddelčni izposoji čakajo uporabniki na knjigo običajno en dan, saj naši strokovni sodelavci dnevno prehajajo iz ene v drugo enoto in skrbijo tudi za prenos gradiva. Medoddelčna izposoja je brezplačna.

Knjižnica bo tudi v letu 2024 sodelovala v vseh oblikah medknjižnične izposoje. Med knjižnicami v celjski regiji je le-ta brezplačna, če zelene knjige na celjskem območju ni, jo za člane pridobimo z medknjižnično izposajo iz drugih slovenskih splošnih knjižnic.

Tudi v prihodnje bomo z dejavnostmi za otroke in odrasle redno skrbeli za promocijo knjižničnega gradiva.

Organizirali bomo literarna srečanja, predavanja, razstave, pogovore z avtorji, ure pravljic, obiske vrtčevskih skupin v vseh enotah knjižnice, literarne uganke in podobne aktivnosti.

V lokalnem tedniku Savinjske novice bomo redno objavljali pet stalnih knjižnih rubrik o knjižnih novostih.

Vse informacije o kupljenem gradivu in knjižnični zbirki so in bodo tudi v prihodnje dostopne v katalogu vzajemnega bibliografskega sistema.

10 NAČRT NAKUPA AKTUALNEGA KAKOVOSTNEGA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA S SREDSTVI MINISTRSTVA ZA KULTURO

Glede na izhodišče Ministrstva za kulturo, da pri državnih sredstvih načrtujemo nakup v vrednosti 1 euro na prebivalca, načrtujemo v letu 2024 16.547 € državnih sredstev. Za to bomo nakupili 530 enot knjižničnega gradiva. Od tega bo 212 enot kakovostnih leposlovnih knjig za odrasle; 118 enot kakovostnih leposlovnih knjig za otroke in mladino; 120 enot strokovnih knjig za odrasle; 56 enot poučnega gradiva za otroke in mladino in 24 enot neknižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

Iz državnih sredstev načrtujemo tudi nakup 88 licenc e-knjig v slovenskem jeziku in 100 licenc zvočnih knjig v slovenskem jeziku.

Naš kriterij izbora bo usmerjen v prid nabave kakovostnejšega gradiva za širši krog uporabnikov, s kakovostnim leposlovnim gradivom želimo z bralnimi projekti dvigniti bralno kulturo naših uporabnikov. To nam uspeva s projektom bralna značka za odrasle in v okviru promocije kakovostnega leposlovja na bralnih klubih v petih enotah.

Knjige bomo v mreži razporedili sorazmerno glede na celoten nakup knjižničnega gradiva za posamezno organizacijsko enoto, število prebivalcev in odprtost posamezne enote.

Največji delež knjig se bo glede na število prebivalstva in obratovalni čas, ki ga glede na Uredbo presegamo, nahajal v osrednji enoti. Osrednja enota knjižnice bo tudi v letu 2024 odprta 49 ur na teden.

Načrtujemo, da bomo do 31. 7. 2024 zagotovili minimalni obratovalni čas tudi v štirih organizacijskih enotah, kjer ga trenutno ne dosegamo (Gornji Grad, Ljubno, Luče, Solčava).

Knjižnica Nazarje v občini Nazarje (2.673 prebivalcev, stanje 1. 1. 2023 Statistični urad RS) je od osrednje enote v Mozirju oddaljena le 3,3 km in 3,7 km od naslednje organizacijske enote Knjižnice Rečica, zato jo glede na Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe obravnavamo kot organizacijsko enoto krajevna knjižnica II, kjer je minimalni obratovalni čas najmanj 10 ur tedensko. V Knjižnici Nazarje zagotavljamo in bomo tudi v letu 2024 zagotavljali obratovalni čas 15 ur tedensko.

V Knjižnici Rečica ob Savinji (2.318 prebivalcev, stanje 1. 1. 2023, Statistični urad RS), kjer zagotavljamo obratovalni čas 15 ur tedensko in ga glede na Uredbo presegamo, načrtujemo, da bomo tak obratovalni čas obdržali in ga zagotavljali tudi naprej v letu 2024.

V organizacijskih enotah, kjer bomo zagotavljali obratovalni čas 20 ur tedensko, bomo razporedili približno enako število novih knjig, v enotah, kjer je obratovalni čas krajši, pa bomo razporedili ustrezen manjši delež gradiva.

Preglednica 4: Podatki o številu naslovov in izvodov/licenc aktualnega kakovostnega knjižničnega gradiva:

Knjige	Število		Stroški v evrih
	naslovov	izvodov/licenc	
- leposlovje za odrasle	118	212	4634
- strokovne knjige za odrasle	90	118	2580
- leposlovje za otroke in mladino	64	120	2624
- poučno gradivo za otroke in mladino	22	56	1224
- e-knjige	88	88	3310
- zvočne knjige	100	100	1650
- neknjižno gradivo na fizičnih nosilcih	24	24	525

Preglednica 5: Podatki o razporeditvi knjig v knjižnični mreži – leposlovje za odrasle

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Povprečno število izvodov	Odprtost v letu 2023 / ur na teden	Načrtovana odprtost v letu 2024 / ur na teden
Osrednja knjižnica Mozirje	146	49	49
Knjižnica Gornji Grad	14	15	20
Knjižnica Ljubno	14	15	20
Knjižnica Luče	8	6	10
Knjižnica Nazarje	14	15	15
Knjižnica Rečica ob Savinji	11	15	15
Knjižnica Solčava	5	7	10

Preglednica 6: Podatki o razporeditvi knjig v knjižnični mreži – strokovne knjige za odrasle

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Povprečno število izvodov	Odprtost v letu 2023 / ur na teden	Načrtovana odprtost v letu 2024 / ur na teden ⁵
Osrednja knjižnica Mozirje	81	49	49
Knjižnica Gornji Grad	8	15	20
Knjižnica Ljubno	8	15	20
Knjižnica Luče	5	6	10
Knjižnica Nazarje	8	15	15
Knjižnica Rečica ob Savinji	5	15	15
Knjižnica Solčava	3	7	10

Preglednica 7: Podatki o razporeditvi knjig v knjižnični mreži – leposlovje za otroke in mladino⁴

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Povprečno število izvodov	Odprtost v letu 2023 / ur na teden	Načrtovana odprtost v letu 2024 / ur na teden ⁵
Osrednja knjižnica Mozirje	82	49	49
Knjižnica Gornji Grad	8	15	20
Knjižnica Ljubno	8	15	20
Knjižnica Luče	5	6	10
Knjižnica Nazarje	8	15	15
Knjižnica Rečica ob Savinji	6	15	15
Knjižnica Solčava	3	7	10

Preglednica 8: Podatki o razporeditvi knjig v knjižnični mreži – poučne knjige za otroke in mladino⁴

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Povprečno število izvodov	Odprtost v letu 2023 / ur na teden	Načrtovana odprtost v letu 2024 / ur na teden ⁵
Osrednja knjižnica Mozirje	38	49	49
Knjižnica Gornji Grad	4	15	20
Knjižnica Ljubno	4	15	20
Knjižnica Luče	2	6	10
Knjižnica Nazarje	4	15	15
Knjižnica Rečica ob Savinji	3	15	15
Knjižnica Solčava	1	7	10

11 NAČRT DEJAVNOSTI ZA PROMOCIJO BRANJA KNJIG, KUPLJENIH S SREDSTVI MINISTRSTVA ZA KULTURO

Dejavnosti, ki jih bomo izvajali za promocijo branja knjig, kupljenih s sredstvi MK:

- sezname kupljenih knjig bomo javno objavljali na naši spletni strani,
- knjige bomo vključili v priporočilni seznam 20.bralne značke za odrasle in predšolske bralne značke,
- promovirali bomo kakovostne knjige na bralnih klubih v organizacijskih enotah knjižnice,
- organizirali bomo pogovore z avtorji, predavanja, literarna srečanja, izobraževanja za promocijo knjižničnega gradiva za odrasle,
- izvajali bomo ure pravljic in predstavljali nagrajene knjige,
- promovirali bomo knjige v knjižnih rubrikah lokalnega časopisa Savinjske novice.

12 NAČRT OBNOVE AKTUALNIH ZBIRK POŠKODOVANEGA OZIROMA UNIČENEGA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZARADI DOGODKOV VIŠJE SILE V LETU 2023

V mreži Osrednje knjižnice Mozirje sta 4. avgusta 2023 v poplavah utrpeli škodo dve enoti, in sicer osrednja enota v Mozirju in Knjižnica Luče.

V Mozirju sta se zaradi gradnje novega prizidka h knjižnici mladinski oddelek in del oddelka za odrasle nahajala v kletnih prostorih knjižnice, kamor je vdrla meteorna voda z blatom (približno 30 cm) skozi prenapolnjen jašek.

Uničila je gradivo na najnižjih policah, poleg tega je zalila tudi skladišče. Odpisali smo 2.000 enot knjižnega gradiva iz aktualne zbirke, približno 500 enot pa je bilo uničenega domoznanskega gradiva v skladišču, ki je bilo namenjeno prodaji.

Lažje poškodovanega gradiva je bilo okoli 500 enot. Tega smo očistili, previli, osušili na svežem zraku in vrnili na police.

Večino uničenega gradiva predstavlja leposlovje za otroke in mladino, poučno gradivo za otroke ter strokovne knjige za odrasle s področja geografije, zgodovine, poezije, esejev in dramatike.

Tisto gradivo, ki ni bilo preveč umazano zaradi mulja in se je dalo odpisati, smo odpisali in zaprosili za nadomestne izvode druge splošne knjižnice. Na tak način smo zaenkrat pridobili 150 izvodov najbolj potrebnih otroških in mladinskih knjig. Pomagamo si tudi z medoddelčno izposajo iz drugih krajevnih enot in medknjižnično izposajo. Nekatere knjige, po katerih je večje povpraševanje in so bile v zadnjih letih na novo izdane ter so dobavljive, smo nabavili. Če je mogoče, se dogovarjamo tudi s posamezno založbo, da nam njihovo uničeno gradivo daruje ali ga nabavimo po nižji ceni.

V Knjižnico Luče, ki je od leta 2021 v novih prostorih z novo opremo, je reka Savinja vdrla skozi vhodna vrata. Poplavlila je gradivo na najnižjih policah v višini 30 cm.

Ker je poplava odnesla regionalno cesto do Luč, je bila knjižnica dva meseca zaprta in za nas nedostopna. Lastniki so očistili prostore ter odstranili uničeno gradivo.

Ocenjujemo, da je uničenega gradiva okoli 900 enot, od tega največ leposlovja in poučnih knjig za otroke in mladino, poezije, del kriminalnih in zgodovinskih romanov ter znanstvenofantastični romani ter stripi za otroke v celoti. Enako kot v Mozirju si pomagamo z medoddelčno izposajo, nekaj manjkajočih knjig smo že nadomestili s prejetimi darovi,

manjšino pa tudi z nakupom. V obeh enotah načrtujemo v decembru inventuro knjižničnega gradiva, po kateri bo bolj jasno, kaj nam manjka, potem pa bomo pripravili načrt nakupa manjkajočih knjig.

V letošnjem in naslednjem letu bomo poleg občinskih in državnih sredstev poskušali zagotoviti več lastnih sredstev za nakup manjkajočega gradiva

Preglednica 9: Podatki o povzročeni škodi na knjižničnem gradivu v letu 2023 in načrtovan dodatni nakup knjižničnega gradiva za obnovo aktualnih zbirk knjižničnega gradiva v letu 2024

Organizacijska enota / lokacija premične zbirke	Število enot poškodovanega gradiva	Število enot uničenega gradiva	Ocenjena višina škode (EUR)	Načrtovan dodatni nakup knjižničnega gradiva (število enot)
Osrednja knjižnica Mozirje	500	2500	21.550	2000
Knjižnica Luče	/	900	22.500	900

November 2023

Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica